

Duration : 3 Hrs.

Marks :100

Note: 1. All Questions are Compulsory

2. Figures to the right state the marks allotted to the questions.

Q 1 (a) Select the most appropriate answer from the options given below: (Any Ten) (10)

1 In export marketing _____ is necessary to know more about overseas customers.

- Local Survey
- International marketing Research
- Branding
- MEIS

2. In export marketing, loss of goods in transit due to storms or collisions is a _____ risk.

- Legal
- Cargo
- Commercial
- Political

3. Petroleum products form part of India's _____ exports.

- Software
- Merchandise
- Agriculture
- Financial

4. _____ duty is imposed on goods subsidised by exporting countries.

- Compound
- Specific
- Countervailing
- Revenue

5. _____ countries are member nations of NAFTA.

- Saudi Arabia, Yemen, Afghanistan
- Singapore, Malaysia and Cambodia
- Canada, USA and Mexico
- Brazil, China and Russia

6. _____ is a criteria for selection of foreign markets by exporters.

- Packaging design
- Intensity of competition
- Promotion
- Technology

7. EXIM policy was replaced with _____ policy by the government of India.

- Industrial
- Commerce
- Foreign trade
- Import

8. _____ is not an item of the prohibited list of exports..

- Wild animals
- Human skeletons
- Red Sandalwood
- Onions

9. Towns of Excellence status is given to towns having export performance of minimum _____ crores.

- 750
- 500
- 175
- 50

10. Infrastructure projects like development of ports, container depots, roads etc can be done by state governments through _____.

- IRMAC
- EPCG
- ASIDE
- DBK

11. _____ is the publicity wing of the Government , for organising trade fairs and exhibitions in India and overseas markets.

- BTP
- IIP
- IIFT
- ITPO

12. Under _____ scheme exporters are allowed duty-free import of inputs for export production.

- Export Advance authorisation
- Duty drawback
- EPCG
- MAI

Q 1 (b) State whether the following statements are True or False (Any ten): (10)

1. Export marketing involves custom formalities.
2. In comparison to domestic marketing, export marketing involves high risk.
3. India does not export to Asian countries.
4. India is a member country of ASEAN.
5. Sliding scale duty is levied on spare parts and components.
6. EU has 20 member countries .
7. As per FTP 2015-20 review and amendments of the policy would be done annually.
8. The IIAs concept was introduced in the state of Rajasthan.
9. Supply of goods to units in EPZs are considered as deemed exports.
10. Export publicity in overseas market can be done with market development assistance by exporters.
11. FIEO is registered under the Indian Company's Act 1956.
12. Import of second hand capital goods are not eligible for EPCG scheme.

Q.2 Answer any two of the following:

(15)

- (a) Explain the features of export marketing.
- (b) What are the factors influencing export marketing?
- (c) Discuss India's merchandise exports since 2015

Q.3. Answer any two of the following:

(15)

- a) Explain the non tariff barriers in export trade.
- b) Explain in brief GATS and AoA agreements of WTO .
- c) Elucidate the need for overseas market research.

Q.4. Answer any two of the following

(15)

- a) Discuss the implications of FTP 2015-20.
- b) Write a note on Deemed exports .
- c) Explain the benefits available to SEZs.

Q.5. Answer any two of the following:

(15)

- a) Elaborate on the IRMAC scheme offered to Indian exporters.
- b) State the role of IIFT in promoting exports.
- c) Explain the duty drawback scheme given to Indian exporters.

Q.6 Write short notes on the following : (Any Four)

(20)

- (a) Domestic Marketing v/s Export Marketing
 - (b) Problems of India's export sector
 - (c) Export Market Selection Process
 - (d) Agricultural Export Zones (AEZs)
 - (e) Market Access Initiative (MAI)
 - (f) Indian Institute of Packaging
-

मराठी रुपांतर

कालावधी: 3 तास

गुण: १००

- टीप: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवीकडील अंक प्रश्नांना दिलेले गुण दर्शवतात.
३. कोणत्याही विसंगतीच्या बाबतीत इंग्रजी आवृत्ती अंतिम मानली जाईल.

प्रश्न १ (अ) खालील पर्यायांमधून सर्वात योग्य उत्तर लिहा: (कोणतेही दहा)

(१०)

१) निर्यात विपणनामध्ये _____ परदेशी ग्राहकांबद्दल अधिक जाणून घेणे आवश्यक आहे.

- स्थानिक सर्वेक्षण
- आंतरराष्ट्रीय विपणन संशोधन
- ब्रँडिंग
- एम.ई.आय.एस (MEIS)

२) निर्यात मार्केटिंगमध्ये, वादळ किंवा टक्करांमुळे मालाचे नुकसान हे _____ धोका आहे.

- कायदेशीर
- कार्गो
- व्यावसायिक
- राजकीय

३) पेट्रोलियम उत्पादने भारताच्या _____ निर्यातीचा भाग आहेत.

- सॉफ्टवेअर
- व्यापारी माल
- शेती
- आर्थिक

४) निर्यात करणाऱ्या देशांद्वारे अनुदानित वस्तूंवर _____ जकात लादले जाते.

- संमिश्र (Compound)
- विशिष्ट (Specific)
- प्रतिमूल्य (Countervailing)
- महसूल (Revenue)

५) _____ देश हे NAFTA चे सदस्य राष्ट्र आहेत.

- सउदी अरेबिया, येमेन, अफगानिस्तान
- सिंगापूर, मलेशिया आणि कंबोडिया
- कॅनडा, यूएसए आणि मेक्सिको
- ब्राझील, चीन आणि रशिया

६) _____ हा निर्यातदारांद्वारे परदेशी बाजारपेठेची निवड करण्याचा निकष आहे.

- बांधणी आराखडा
- स्पर्धेची तीव्रता
- पदोन्नती
- तंत्रज्ञान

७) भारत सरकारने आयात निर्यात धोरण (EXIM) धोरणाची जागा _____ धोरणाने घेतली.

- औद्योगिक
- वाणिज्य
- विदेशी व्यापार
- आयात करा

८) _____ ही निर्यातीच्या प्रतिबंधित यादीतील आयटम नाही..

- वन्य प्राणी
- मानवी सांगाडे
- लाल चंदन
- कांदे

९) किमान _____ कोटींची निर्यात कामगिरी असलेल्या शहरांना उत्कृष्टतेचा दर्जा दिला जातो?

- ७५०
- ५००
- १७५
- ५०

१०) बंदरे, कंटेनर डेपो, रस्ते इत्यादींचा विकास यांसारखे पायाभूत प्रकल्प _____ च्या माध्यमातून राज्य सरकारे करू शकतात.

- आय.आर.एम.अ.सी.(IRMAC)
- इ.पी.सी.जी. (EPCG)
- ए.एस.आय.डी.ई (ASIDE)
- डी.बी.के. (DBK)

११) _____ ही भारतातील आणि परदेशातील बाजारपेठांमध्ये व्यापार मेळावे आणि प्रदर्शने आयोजित करण्यासाठी सरकारची प्रसिद्धी शाखा आहे.

- बी.टी.पी.(BTP)
- आय.आय.पी.(IIP)
- आय.आय.एफ.टी (IIFT)
- आय.टी.पी.ओ. (ITPO)

१२) _____ योजनेअंतर्गत निर्यातदारांना निर्यात उत्पादनासाठी निविष्टांची शुल्कमुक्त आयात करण्याची परवानगी आहे.

- निर्यात आगाऊ अधिकृतता
- कर परतावा (DBK)
- इ.पी.सी.जी.(EPCG)
- एम.अ.आय.(MAI)

प्रश्न १ (ब) खालील विधाने सत्य आहेत की असत्य आहेत ते लिहा (कोणतेही दहा):

(१०)

1. निर्यात विपणनामध्ये सीमाशुल्क औपचारिकता समाविष्ट असते.
2. देशांतर्गत विपणनाच्या तुलनेत, निर्यात विपणनामध्ये उच्च जोखीम जास्त असते.
3. भारत आशियाई देशांना निर्यात करत नाही.

4. भारत हा अ.एस.ई.ए.एन.(ASEAN) चा सदस्य देश आहे.
5. सुटे भाग आणि घटकांवर स्लाइडिंग स्केल शुल्क आकारले जाते.
6. EU मध्ये 20 सदस्य देश आहेत.
7. परकीय व्यापार धोरण (एफटीपी) 2015-20 नुसार धोरणातील पुनरावलोकन आणि सुधारणा दरवर्षी केल्या जातील.
8. आय.आय.ए. ची संकल्पना राजस्थान राज्यात सुरु करण्यात आली.
9. ई.पी.झेड.मधील उद्योगांना वस्तूंचा पुरवठा संभाव्य निर्यात म्हणून गणला जातो.
10. परदेशातील बाजारपेठेत निर्यात प्रसिद्धी निर्यातदारांद्वारे बाजार विकास सहाय्याने केली जाऊ शकते.
11. एफ.आय.ई.ओ.(FIEO) भारतीय कंपनी कायदा 1956 अंतर्गत नोंदणीकृत आहे.
12. दुय्यम भांडवली वस्तूंची आयात इ.पी.सी.जी.(EPCG) योजनेसाठी पात्र नाही.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा

(१५)

- अ) निर्यात विपणनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) निर्यात विपणनावर कोणते घटक परिणाम करतात?
- क) 2015 पासून भारताच्या व्यापारी मालाच्या निर्यातीची चर्चा करा

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा

(१५)

- अ) निर्यात व्यापारातील गैर-शुल्क अडथळे स्पष्ट करा.
- ब) WTO च्या GATS आणि कृषी विषयक (AoA) करारांचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या.
- क) विदेशी बाजार संशोधनाची गरज स्पष्ट करा.

प्र.४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा

(१५)

- अ) परकीय व्यापार धोरण (FTP) 2015-20 च्या परिणामांची चर्चा करा.
- ब) संभाव्य निर्यातवर टीप लिहा.
- क) सेझसाठी उपलब्ध फायदे स्पष्ट करा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्नांची उत्तर लिहा:

(१५)

- अ) भारतीय निर्यातदारांना प्रस्थावित केलेल्या IRMAC योजनेचे तपशीलवार वर्णन करा.
- ब) निर्यातीला चालना देण्यासाठी आय.आय.एफ.टी.(IIFT) ची भूमिका सांगा.
- क) भारतीय निर्यातदारांना दिलेली कर परताव (ड्युटी ड्रॉबॅक) योजना स्पष्ट करा.

प्र.६ टिपा लिहा : (कोणत्याही चार)

(२०)

- (अ) देशांतर्गत विपणन आणि निर्यात विपणनातील फरक
- (ब) भारताच्या निर्यात क्षेत्राच्या समस्या
- (क) निर्यात बाजार निवड प्रक्रिया
- (ड) कृषी निर्यात क्षेत्रे (AEZ)
- (ई) मार्केट ऍक्सेस इनिशिएटिव्ह (MAI)
- (फ) इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ पॅकेजिंग